

Kultur

Konst

Vad händer egentligen i Istanbul?

11 februari 2023 07:00

Jenny Maria Nilsson ser Johan Sundgrens starka gatufotografi berätta mycket mer på Klippans konsthall.

Text: Jenny Maria Nilsson ↗

i Det här är en recension. Analys och värderingar är skribentens egna.

Johan Sundgrens fotografier ordnade på väggarna i Klippans konsthall. Foto: Åsa Alm

FAKTA

Johan Sundgren

Klippans konsthall. T o m 12/3.

Jenny Maria Nilsson är kritiker och skribent på kultursidan.

Häng med i vår kulturbevakning – gå in under ”Mitt konto” och ”Notisinställningar” i appen och aktivera pushnotiserna för kultur!

Som ni vet är Klippans konsthall nästan en kub, ett liksom fyrkantigt rum, det är högt i tak och i ett hörn finns ett glasparti där man ser ut på Klippan: Där ute är det Klippan men inne i konsthallen är det just nu Istanbul; Johan Sundgrens fotografier, tagna mellan 2012 och 2017 i denna mytomspunna stad med femton miljoner invånare.

Märkligt ändå, det här med tid och rum. När jag är i Klippan nyhetsflashar det om att svenska flaggan bränns utanför vår ambassad i Istanbul, en hämnd för att entreprenörs-aktivisten Rasmus Paludan bränt Koranen här hemma. Jag får en märklig känsla av att det som skildras i science fiction-film eller som det kan läsas om i fysikens teorier – att olika tid och rum finns jämte varandra eller i lager, att det redan är manifesterat i verkligheten men på ett så vardagligt vis att vi inte reagerar.

Vad händer inte i en stad som Istanbul!? Händelser som sorteras in på den stora historiens tidslinje och så det som sker på den lilla tidslinjen, i människors privata liv som ofta sköljs bort av historiens vågor om inte någon till exempel fotograferar det. Och från där, mellan det stora och det lilla livet, på tröskeln, berättar Sundgren sin historia med sina bilder som också finns i en bok som heter "On the threshold". Det handlar om sårbarhet, om att livet fortgår trots terror och hot om terror – det är nervigt, stämningen är att alltid behöva se sig om över axeln.

"Där ute är det Klippan men inne i konsthallen är det just nu Istanbul", skriver Jenny Maria Nilsson om Johan Sundgrens bilder på konsthallen.

Fotografierna hänger i ögonhöjd på rad med några samlingar av grupper med bilder, och bilderna är av två sorter. En sort skildrar människor i vardagssituationer: Ansikten och kroppar, ofta är de på väg, ibland väntar de eller har stannat till vid till exempel ett kafé. Och så finns en och annan bild med utsikt och ödesmättad stämning, som min favoritbild: Fartyg på vatten nedan en himmel på väg att spricka upp. Den andra sortens bilder är rödtonade och av platser där terroråd har inträffat. Det är vyer över nattklubbar, varuhus och torg där diverse islamist-grupper, kurdiska frihetsgrupper eller okända terrorister har mördat ibland 12, ibland 15, ibland 39 personer.

Sundgrens fotografier får tio poäng av tio möjliga med avseende på hans skicklighet i gatufotografikonst. Han har tålamodet och ögat och är beredd i stunden med genomtänkt exponering. Och han måste vara bra på urval. Lågstanivån är hög.

Tid och rum blandas, skrev jag innan, det gäller även med avseende på Sundgrens teknik; analog småformatskamera laddad med Kodak Tri-X 400 som han framkallar i Kodak D76 – typisk gatufotografi-teknik. Det ger en särskild dynamik att fånga 2010-talet med en estetik som ur ett perspektiv är klassiskt men som jag förknippar med 1980- och 90-tal.

Bild hämtad från Johan Sundgrens "On the threshold".

Man ser allt mer sällan kompetent gatufotografi. Vi lever i en tsunami av bilder, vår tid är videosnuttar och skrikighet, allt tycks hela tiden bli mer högljutt. En gång i tiden tyckte jag mig ha ett perfekt omdöme för fotografi men numera är min blick ansatt av den där tsunamin, att se en miljon dåliga

bilder varje dag gör något med ens bedömningsförmåga. Sundgrens svart/vita-bilders lågmäldhet är en detox för seendet.

Du får te å komma och se den nye traktorn, hör jag en skånsk herre säga till en annan på Klippans bibliotek som ligger vägg i vägg med konsthallen. Samtidigt flashas något om vår havererade Nato-ansökan på min telefon medan jag står framför Sundgrens porträtt av en kvinna i baksätet av en bild.

Sådär ordnade sig tillvaron en gång i tid och rum, i Istanbul, och hade inte Sundgren fångat det skulle ingen veta det.

Kulturredaktörens nyhetsbrev

Johan Malmberg tipsar om den bästa kulturläsningen.

Följ nyhetsbrevet

Kultur

Konstrecensioner

Nästa artikel under annonsen

Tipsa oss

☎ 020 - 100 180

☎ SMS/MMS: 0790-643 180

✉ tipsa@hd.se

🔗 Fler sätt att tipsa

Kontakta oss

🔗 Kundservice

☎ 042-489 90 89
(Kundtjänst)

🔗 Redaktion

☎ 042-489 90 00
(Växel)

Information